

de filios vestros pariter in

Et si quis locum suum
habet in terra vestra
et locum suum voluerit
placuit ei et si voluerit

Quamquam cum fuerit
terra vestra in terra
vra in terra et vice versa
terra et vice versa.

Antem terra hic pallis in

terra et vice versa.

Et si quis locum suum

habet in terra vestra

et si quis locum suum

In terra vestra

habet in terra vestra

et si quis locum suum

habet in terra vestra

Pas in terra vestra

habet in terra vestra

et si quis locum suum

Antem terra hic pallis in

terra et vice versa.

In terra vestra

habet in terra vestra

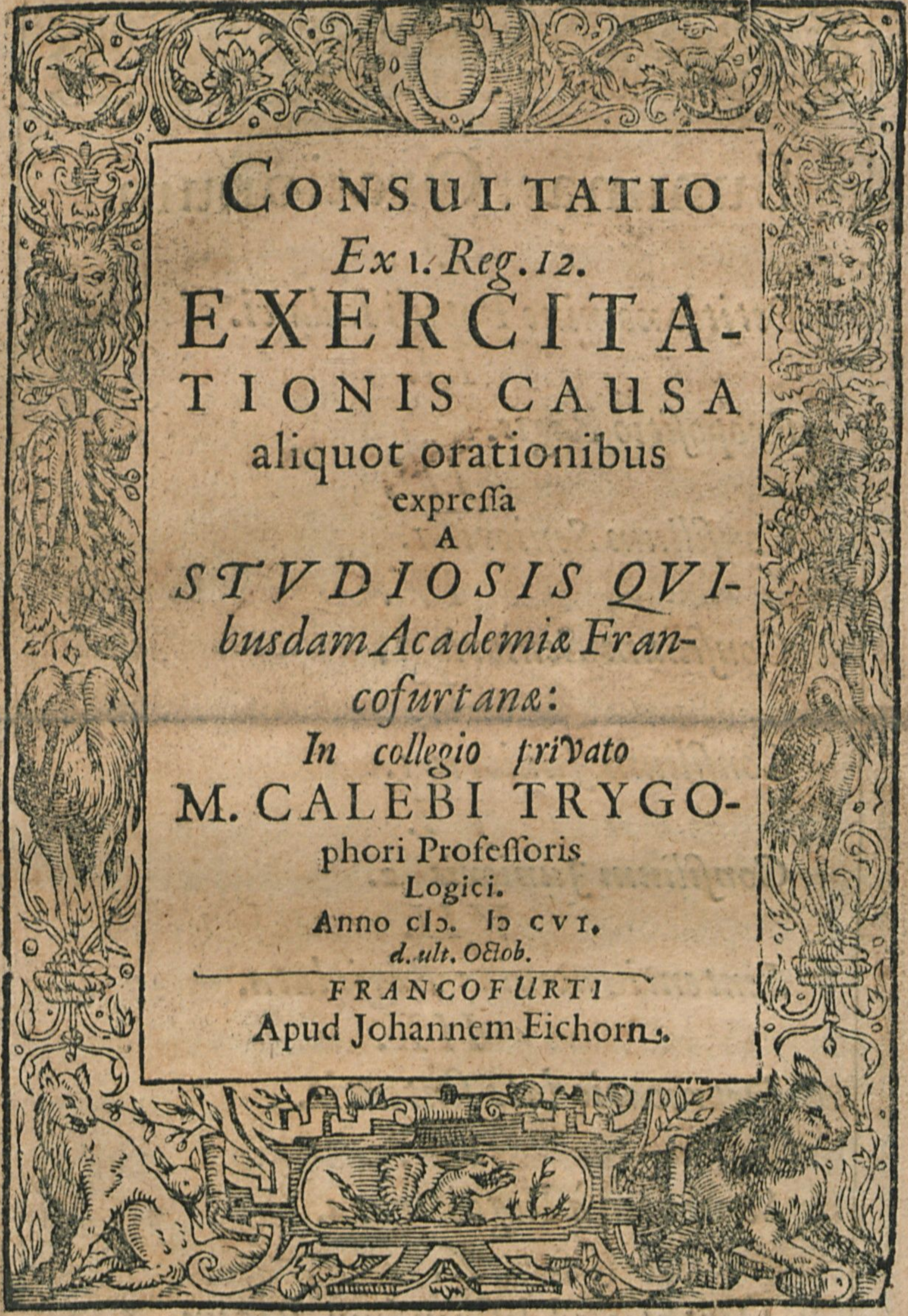
et si quis locum suum

no

~~AM 76~~ EX BIBLIOTH.
NATIONIS HUNGAR.
VITEBERG.
IB 56. ———
SIGNAT. 61515000XIII.

41

CONSULTATIO
Ex 1. Reg. 12.
EXERCITATIONIS CAUSA
aliquot orationibus
expressa
A
STVDIOSIS QVIBUSDAM Academia Fran-
cofurtana:
In collegio privato
M. CALEBI TRYGO-
phori Professoris
Logici.
Anno cl. 15 CVI.
d. ult. Octob.
FRANCOFURTI
Apud Johannem Eichorn.

Summa Orationum.

I.

Petitio nomine Populi Iudaici.

II.

Propositio Regis.

III.

Consilium Senioris 1.

IV.

Consilium Senioris 2.

V.

Consilium Junioris 1.

VI.

Consilium Junioris 2.

VII.

Sententia nomine Regis lata.

VIII.

Deprecatio lata sententia.

IX.

Sententia à Rege iterata.

X.

Hortatio ad deserendum Regem.

Oratio I.

HENRICI SANTMANNI,
Lubecensis.

Quod & jure hereditario, & ut omnino, divino consilio ac nutu ad Te jam transfertur diadema paternum, Rex inclyte, de eo ex animo Serenitati tuæ gratulamur omnes Israëlitæ, & conjunctis suffragiis imperii Judaici fasces, ut par est, gubernationi tuæ submissè offerimus: utque in tanta ac tam ardua provincia administranda omnes conatus, consilia, & actus tui ad Reip. salutem vergant, exoptamus. Enimverò magnum est, Rex Serenissime, in Rep. personam tueri Principis, majus, pro ejusdem salute variis involvi mole-

A 2

stis

Oratio I.

stis, maximum illi se totum dare, & omnia sua quasi consecrare : Siquidem eò omnis vitę nostrę ratio meritò transmittitur, ut magnam nostri nominis famam, ex maximis in Rempub. meritis collatis, posteritati relinquamus. Quod ut fiat, Rex potentissime, DEUM omnis felicitatis fontem, ex intimis cordis viscerib. obsecro, & obtestor, ut prospero rerum omnium successu, tuam clementiam adeoq; regnum ipsum ditare clementer velit, quo omnia, in Divini numinis gloriam, regni totius salutem, & subditorum utilitatem benè feliciterque eveniant. Jam verò, Rex justissime, omnis multitudo Israël summis precibus à tua maiestate clementer & summissè contendit, ut de oneribus, quibus pressifuerunt sub regno patris tui, aliquid alleves, & exactiones nimias ab Israëlitis amoveas, atq; ita libertatem patrię pristinam restituas. Neque enim, Rex inclyte, temerè aut popularis

Oratio I.

pularis auræ aucupio adductus hæc à te
peto : sed amor in patriam me ut id faci-
am, impellit: Siquidem nemo esse debet,
tàm ingratus, tàm impius, tàm nullius
humanitatis, qui si patriæ merita resu-
mere velit, non eam magis quam sei-
psum diligendam existimet. Qua sola
ratione facilè me impetraturum veniam
confido, quod tuam, Rex clementissime,
serenitatem de oneribus & exactiõibus
nimis Israëlitarum amovendis, ausus fu-
erim compellare. Quod si tua clementia
subditos ab exactiõibus & tributis ni-
miis liberaverit, omnes & singuli quot-
quot imperio tuo, Rex potentissime, su-
mus subjecti, in tota vita, tuæ Majestati,
debitam animi summissionem, cultum,
observantiam, & obsequium promptissi-
mum, cum in præliis concitatis, tum tem-
pore pacis, quæ est rerum optima, sanctè
pollicemur. Proinde, Rex optime, audi
preces populi, tributa quæ ipsis imposita

A 3

sunt

Oratio I.

sunt gravissima minue; atq; ista ratione subditos in æternum ita tibi obstringe, ut nullis fortunæ telis labefactari queas. Quodnam enim excogitari queat inexpugnabile magis munimentum, quam amor civium? Arma, satellites, stipendiarii, tube, buccinæ ad metum hostib. incutiendum valent: caritate autem & benevolentia, subditorum, septum oportet esse eum, qui securus tenere imperium, cogitat. Quis enim illi audeat struere aliquod periculum, sub quo justitia, pax & securitas cum dignitate florent? sub quo opulenta civitas, copia bonorum omnium abundat? Hanc verò opulentiam, ad Imperium Regiæ Majestatis tuæ stabilendum maximè aptam, meliori via, subditi non consequentur, quam si à nimis exactiōibus atque tributis immodicis liberi, tranquillo rerum statu negotientur, rusticentur, peregrinentur. Enimverò Serenitati tuæ ignotum esse

nequit

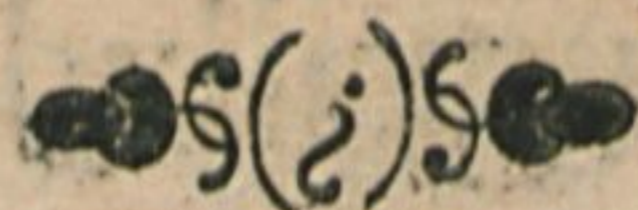
Oratio I.

nequit, decere omninò regem pium & probum, ut civium utilitatem sic tueatur, ut quicquid agat, ad eam unicè, nulla privati commodi habita ratione, referat, & nimiarum exactio- num ponderibus subditos nequaquam subprimat. Etenim ut tutelam, sic procurationem Reipubl. ad utilitatem eorum, qui commissi sunt, non ad eorum, quibus commissa est, gerendam esse, quidam gravissimè pronunciârunt. Neque verò existiman- dum, faciliori negotio benevolentiam multitudinis conciliari, si nimiarum ex- actionum ariditate civitas flaccescat, quam si viriditate floreat. Quæ cum ita sint, Te Rex serenissime per sanctissimos patris tui cineres, per nomen Regis, per patriæ denique salutem obsecro & obte- stor, ut tributorum illud jugum à cervi- cibus nostris amoveas, nec vectigalibus nimiis, subditorum animos affligi patia- ris. Miserum enim est, exactio- nibus

gra-

Oratio I.

gravibus populum premi, miserius etiam
gravioribus opprimi, miserrimum gra-
vissimis enervari: acerbum est ab hoste
lædi, acerbius ab amico, acerbissimum à
Rege, qui patriæ Pater Jehovæ clemen-
tissimorum clementissimi vicem in hac
terra gerit. O conditiones Rerumpub.
miserrimas, in quibus arenti terræ aqua
subtrahitur, & flumina, quæ non indi-
gent, irrigantur. Sed ego tibi hodierna
luce tanto honore prædito, & tantis po-
puli beneficiis affecto, Rex clementissi-
me, seriam subditorum voluntatem, Re-
ipubl. dignitatem, patrię denique salu-
tem maximæ curæ futuram firmis-
simè confido.

Oratio II.

Oratio I I.

CASPARI à KOTVVITZ,
Lufati.

Vod à Domi-
no Parente olim audi-
vi meo, Consilarii di-
lectissimi, eum qui po-
pulo præficitur, cape-
re imperium in bel-
luam indomitam; id verum esse vel in
hoc ipso imperij mei vestibulo compe-
rio. Dum enim regni à Patre mihi reli-
cti solium occupare incipio, & vix dum
imperij limen attingo; en mecum con-
scendunt regium illud solium curæ an-
xiæ & mordaces, quibus bellua ista me
implicat, dum servitio quasi publico m̄a
cipare me satagit, & nescio quas præscri-
bere regi suo, à quo accipere debebat le-

B

ges,

Oratio I I.

ges, annititur. Equidem, quid potissimum huic populo respondendum sit, animi pendeo; utrum nimirum fatius sit, onere aliquo populum levare, an maiori severitate constituere regnum & refractariorum animos coercere. Agite ergo vos primum seniores, consulite in medium, & quid in regni incrementum Regisque auctoritatem redundaturum censeatis constituite: vos deinceps iuniores aut sublevationem onerum, aut incrementum vestris munite suffragiis.

ORATIO III.

Oratio III.

SAMUELIS FICKELSCHE-
rer Lubenensis.

Non equidem ne-
scius sum, Serenissime Rex,
quàm arduum, quamque
difficile sit consilium dare
regibus, quorum potentia ingens est, &
opes amplissimæ: quippe cum & consul-
toribus ipsi abundant; nec quisquam sit,
qui futurorum certus, consilii eventum
præstare valeat. Quin etiam sæpè prava
consilia quàm bona & acceptantur ami-
cius, & quia plerasque res fortuna ex li-
bidine sua agit, exitum habent prospe-
riorem. Quocircà vocatus ego ad con-
sultationem hanc, Serenissime Rex, pro-
fecto animi prorsus pendeo, quid tuæ
Maiestatì suadendum quid dissuaden-

Oratio III.

dum sit; ut etiam eventus postea consiliis nostris respondere videatur: Tuâ tamen, Clementissime Rex, fretus & erectus clementia, quæ Regiæ tuæ M. & toti regno usui futura mihi videantur, aperiam, & quidem sine fuco aperiam: summo perè abs tua M. efflagitans: ut hoc meum, qualecunque id est consilium, æquissimo animo audiat: quod aut verum reperiet, aut non procul à vero. Etenim hoc mihi penitus persuasum habeo, è salute Regis & regni maximè futurum, si supplicantis, pressi, & penè oppressi populi preces Regia M. audire dignetur, & si omnibus populi precibus locum concedere nolit, aliquam tamen durissimi jugi humeris ipsorum impositi remissionem sentire afflictos patiatur. Enimverò in electo novo magistratu præcipuum decus, ornamentum, atque emolumentum esse existimo, in primo regni aditu non austerum, non iracundum, nō
seve-

Oratio III.

severum, non tyrannum esse, sed clemē-
tiam erga quoslibet exercere, comem,
atque affabilem se civibus ac subditis su-
is præbere: quo nihil est ad subditorum,
animos devinciendos & ad regnum sta-
biliendum accommodatius. Probè hoc
perspectum fuit serenissimis Majoribus
tuis, à quibus imperii hujus diadema
regium hereditario jure ad inclytum ca-
put tuum devolutum est. Quid enim
primus ille Israëlitarum Rex Saulus? an-
non in regni limine supplicio debito
subtraxit homines improbos, à quibus
improbè fuerat habitus ludibrio? Quid
avus tuus David? an non vim à milite
fieri prohibuit futilissimo Saulis cogna-
to Simei, qui non solùm maledictis, ve-
rùm etiam lapidibus fugientem in seque-
batur? Quid parens tuus Salomon, quo
sapientiosem nulla ætas vidit aut visura
est? annon Adoniæ affectati regni dedit
veniam? Qui omnes nisi felix regni au-

Oratio III.

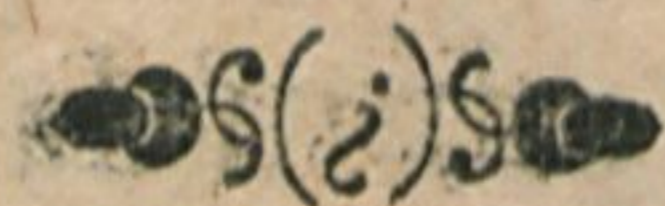
spicium in clementia fundatum esse cognovissent, tantis certè delictis nunquam se præbuissent tam faciles. Horum tu exempla imiteris oportet, ut ipsorum in regno administrando felicitatem consequaris. Quid? quod diuturnitatis & securitatis custos optimus est amor civium? ad quem conciliandum datur amatorium, præsentissimum sine medicamento, sine herba, sine ullius veneficæ carmine, Amor ipsius regis erga subditos: cum nemo tam ferrei pectoris facile reperiat, qui non reddat vices amanti. Quod si ad amorem accedat beneficentia Principis, jam exardescit incredibilis ardor, & oritur nervus ille, quo ad perpetuum dominatum nullus pulchrior, nullus firmior texi unquam poterit. Si ergò, Rex inclyte, paternum affectum populo tuo ostenderis, & de exactionibus aliquid remiseris, quanto, quæso, Judæi Te favore, quantis studiis te comple-

Oratio III.

plectentur: quantis laudibus evehent? quoties votis ac precibus incolumitatem vitæ & regni diuturnitatem tibi precabuntur? an non omnia sua bona, an non ipsos laterum oppositus pro tua salute ultrò oblaturus esse existimas? Quod si difficultatibus quibusdam & regni angustiis tenereris, Rex clementissime; sub hoc tamen imperii principium meritò aliquid dares populi precibus, ne totum ab auspicio imperium triste flueret. Jam præter ærarij opes immensas, regnum adeptus es florentissimum & opulentissimum, tam opimum, tam fertile, ut ubertate agrorum & varietate fructuum, & magnitudine pastiois & multitudine earum rerum, quæ exportantur, facile omnibus terris antecellat. Facile igitur, & vel nullo vel exiguo admodum damno ærarij regij afflicto populo remissionem tributorum & exactioinum largiri poteris: quod ut facias, Rex potentissime, impe-
tra-

Oratio III.

impetrabit à te vel summus ille Rex Regum omnium JEHOVA, qui rerum omnium salutem maximè curat, redundantiamque suæ bonitatis in res omnes largiter effundit: semperque ad beneficentiam & benignitatem, pronior est quàm ad pœnam & severitatem. Proinde, Rex Optime, si consilium hoc meum ut bonum & salutare non repudiaveris, & regnandi initium à clementia feceris, tranquillum & pacatum habebis imperium, feliciter & diu regnabis, subditi etiam pro tua salute & incolumitate omnia sua bona quæ possident, atque adeò vitam ipsam devotebunt,

Oratio IV.

Oratio IV.

JOACHIMI KRIPPENSTA-
PELII.

DUM ad gentis Judaicæ statum, cōditionesq; respicio, Rex serenissime, video, petitionem, populi non usquequaque & summè fuisse necessariam. : cū à sapientissimo patre tuo non coacti fuerint Judæi, ad pendenda ejusmodi tributa, quibus omninò essent impares. Quando autem ad præsens negotium oculos converto, & futurorum cura subit animum; facere non possum, quin de iis, quæ modò dicta sunt, mente & voce consentiam, ac pro fide illa, qua regi & regno sum obstrictus, svadeam, ut tua clementia populo hac vice gratificetur. Neque enim cum illis facio, qui in Rege non nisi magnanimitatem requi-

C

runt

Oratio IV.

runt, humilitatem à Regis solio penitus
exfulare jubent: Sed potius utramque
virtutem Reges decere plurimum, &
exornare arbitror. Magnanimitatem
quidem in rebus adversis, & quatenus a-
gendum est cum hostibus: Humilita-
tem verò in rebus prosperis, & quate-
nus versantur cum suis. Præ aliis au-
tem, quando primùm Regi populus
moderandi & regendi sui potestatem
quasi quasdam habenas tradere incipit,
maximè proderit induere humilitatis
faciem, & benignitatis radios emitte-
re. Itaque sic velim existimes, Rex o-
ptime, te optimè rebus tuis prospectu-
rum, si exactionum aliquid remittas,
vel certè ad tempus remittas hoc tempo-
re. Nisi enim populo huic respondeat
tur benignè ac clementer, Tibi inure-
tur nota superbiæ, vel etiam tyrannidis,
quæ omnibus exosa est: quæque tam
du-

Oratio IV.

duram ac miseram Regibus imponit
sarcinam, ut, si minus regno excidant,
nullam tamen diem sine suspicione,
nullam noctem sine metu transigant; po-
situmque videant habitaculum suum in
arenis, stratum in spinis: eo nomine o-
mnium miserrimi, quod ipsos esse mise-
ros omnes cupiant: Ex quo effectum
est, ut non nemo se noluerit appellari
Regem aut Dominum, sed Regis ac
Domini interfectorem. Quin si po-
puli precibus non detur locus, metu-
enda est vehementer seditio & defe-
ctio à Rege: quia inconstans admo-
dum est populus, & bellua multorum
capitum, quæ si primum furere incipi-
at, coerceri facile non potest: Itaque
ex duobus malis minus eligendum ef-
se censeo, moneoque fideliter, ut
posthabita severitate, locus detur cle-
mentia.

Quemadmodum enim illi,

C 2

Qui

Oratio IV.

qui equos ferociore domare cogitant,
primum poppysmate blandiuntur, ac
mollissime eos tractant, donec assuescant
freno: sic nisi lenitate populus hic subi-
gatur, ex infano fiet infanior, feriet vehe-
mentius: Atque ita, Rex Inclite, non so-
lùm te ipsum is perditum, sed ab univer-
so hoc regno concordiam exturbas:
quod quàm calamitosum sit, licet ipse
intelligas, paucis tamen quin attingam,
à me impetrare nequeo. Sine concordia
enim omnis hominum vita periculum,
& pavor est, & tristis curarum officina.
Siquidem illa est serenitas mentis, tran-
quillitas animi, simplicitas cordis, vincu-
lum amoris, consortium charitatis: illa
est, quæ similtates tollit, bella compescit,
iram comprimit, superbos calcit, humi-
les amat, discordes sedat, inimicos con-
cordat, cunctis est placida: nescit extolli,
nescit inflari: illam qui acceperit, teneat,
qui perdiderit repetat, qui amiserit ex-

qui-

Oratio IV.

quirat. Quare si te, Rex Inclyte, tuumq;
regnum florere expetis, non cum impe-
tu jam incurres in populum, sed primùm
Te ipfius voluntati accommodabis, po-
ftea fenfim illum trahes, ad tua infti-
tuta, imitatus vinum generofius, quod
primùm fervit, ac paret bibenti, at paula-
tim admixtum venis eum totum occu-
pat, fibique fubjicit. Quemadmodum
enim acerbiori refponfo populum à te
alienare facilimè poteris ô Rex; fic votis
ipfius fi obfecutus fueris, omnia in pro-
clivi erunt, volitabit per omnes gentes
fama virtutis tuæ: vivesque in his terris
fuaviter, odiofus nemini. Sempiternam
autem clementiæ memoriam etiam poft
mortem relinques. Quæ mihi utiliffima
factu vifa funt, Rex Sereniffime, quæque
tibi ufui fore credidi, breviter expofui.
Cæterùm præpotētem cœli ac terre Mo-
narchã obteftor, ut quoquo modo ages,
ea res tibi populoq; Judaico profperè e-
veniat.

Oratio V.

CHRISTOPHORI RUM-
BAUM Vratislaviensis
Silesij.

NON equidem aut
ita sum rerum omnium i-
gnarus, REX Serenissime,
ut nesciam in rebus arduis
potissimum consulendos esse eos, quibus
ætas longa fuit magistra; aut ita contra-
dicendi studio deditus, ut impugnare cu-
piam quæcunque adferuntur ab aliis. At
nec pedariorum numero me adscribi ve-
lim, qui non quid dictum fuerit, sed quis
dixerit attendunt; imitatores anserum,
qui clangenti uni aut alteri clangorem
ilicò omnes adjungunt suum; sed ad sen-
ten

Oratio V.

tentiam dicendam invitatus, ea quæ proposito negotio maximè convenire videantur, posthabita aliorum auctoritate, proferenda esse autumo. Itaque veniam mihi dabis, Rex inclyte, si hac vice ab ista via quâ iverunt seniorum consilia discessero. Enimverò, REX optime, populus relaxationem tributorum petit, instat, urget. hîc consilio, hîc deliberatione opus. Quid faciendum? gratificandum ne? O res magni momenti! vide ô Rex Serenissime, quid monstri alatur; oculos mentis aperi; certe illis haud morem geres, si quid inde incommodi eventurum sit certior redditus fueris. Ab avo Davide Rege prudentissimo, & Salomone Patre sapientissimo, tanta sibi fuisse imposita onera, tantis sarcinis se suppressos dicunt, ut iis ferendis pares esse nequeant.

Quo

Oratio V.

Quo quid quæso ineptius? quid iniquius dici aut cogitari potest? En stoliditatem, en improbitatem plebis: Quasi verò nesciant quibus de causis summis exactio- nibus augustissimi Majores tui superfe- dere potuerint: Præsertim Pater tuus, qui ut ditissimus, tributis non indigebat, ut sapiētissimus, tam vicinos quàm externos omnes reges sibi devinciebat, in quem omnes cōspiciebāt, quē venerabātur, quē lædere nefas ducebant, cui munera affa- tim offerebant. Jàm verò, si, quod fieri consuevit, hostium furor ex Patris tui funere reviviscat, & servitutis jugum ex- cutere annitatur, quî tandem illos coër- cebis, si ad conscribendum militem, & impetrandam pecuniam facultas præci- sa sit. Certè nec quies sine armis, nec ar- ma sine stipendiis, nec stipendia sine tri- butis poterunt habere locum. Ex iis, quæ dixi, facilè colliges, Rex prudentissi- me, populum hunc quærere non nisi me-
ram

Oratio V.

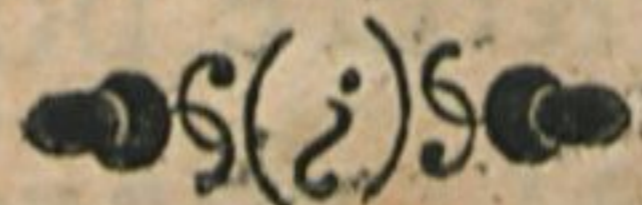
ram libertatem; cui malo nisi provideatur, graviora multa jam pulsant regni ostium. Itaque cum morbi quamplurimi aut declinari possint antequam veniant, aut facilimè curentur quando primùm venerunt, nec dum egerunt radices: huic etiam regni morbo lethali, qui jam adventare incipit, subitaneo ac salutari remedio occurre, Rex optime, antequam infideat altius, & vel interitum, vel curationem difficilissimam Reipublicæ conciliet. Præsertim cum redditibus, tanquam nervis, Reipubl. corpus contineatur: qui regno subtrahi nequeunt, ut non unà totum hoc imperium, cum summo regni Judaici detrimento regisque dedecore corruat. Cogita quæso quàm turpè sit Regem se submittere populo, & ad omnem ejus nutum præbere facilem. Enjam manus diademati tuo regno inferre conantur subditi, illud jamjam subtrahenturi. Respice, respice quæso, à latere a-

D

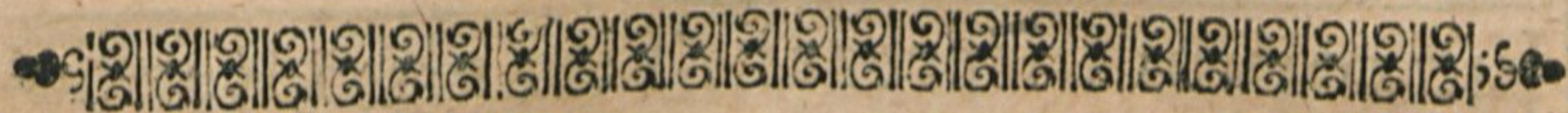
stant,

Oratio V.

stant, occasionem expectant. Tu regni legitimus successor, Tu Rex, Tu Dominus: Ipsi regiam libertatem diminuere, ipsi regere, ipsi Tibi ut seruo imperare conantur. Age, evigila aliquando, & cū Imperii majestas salutis sit tutela, quid illa possit ostende. Et quoniam secundum tritum proverbium, cui communis suffragatur experientia, *Omnes licentia & lenitate deteriores fiunt*: Te ô Rex per sceptrum, perque regni incolumitatem obsecro atque obtestor, si tibi ararum, si focorum ulla cura, ne nimia lenitate remissioneque tributorum, aliquid addas contumaciæ. Semper enim populus, cui plus licet quàm par est, plus vult quàm licet.

Oratio

Oratio V I.

NIKOLAI A PLATOVV

Marchici.

NOn ego is sum, Rex
Serenissime, qui à clementia
avocare, ad crudelitatem al-
licere, & adversus subditos
concitare animum tuum cupiam; sed po-
tius avidissimè sum affectus, ut si ulla ra-
tione fieri queat, Regem populo, populū
Regi conciliem. Verum tamen, quando
hodiernam populi petitionem, non po-
pulari rtutina, sed accuratiore æquitatis
statera examino, video populum hunc
totum esse in eo, ut oscitante novo rege,
vindicaretur penitus in libertatem, & sic
in posterum vivat ut velit. Quo quidem
voto, ubi primum potitus fuerit, quid ali-
ud superest, quàm ut omnis Respublica

D 2

ju-

Oratio V I.

Judæorum intereat? Tibi ergò, Rex Sapientiss. regnum, quo tibi nihil esse debet antiquius, nihil charius, nihil deniq; dulcius, tibi inquam, regnum hoc supplex manus porrigit, se ut defendas, & humili serpens quasi erigas àque malo præsentis liberares, submissè orat. Tibi se, suamque incolumitatem commendat, ea ut nihil detrimenti capiat, tuam fidem & auctoritatem implorat. Tuum est, spe impunitatis sublata, tollere maximam peccandi illecebram, & salutari severitate vincere inanem speciem clementiæ. Nam, quod assertum est, metuendum esse, ne, si populo non gratificetur Rex, omnes ab eo deficient, illum relinquunt, aliumque sibi magis placentem regem eligant, nullius ferè momenti est. Etenim DEUS ex sola Davidis stirpe, regem in posterum eligendum esse voluit, cujus voluntati, nemo hominum, quisquis sit, licet velit, resistere potest, sed
ea,

Oratio VII.

ea, quæ DEUS semel statuit, ea fieri atque servari in perpetuum necesse est. Nonnè quæso, omnes ferè Prophetæ, Messiam Salvatorem nostrum ex Davidis Progenie proditurum pronunciarunt? Unde te, Rex Optime, rejicere nequeunt, quin simul rejiciant Messiam: qualem furor in Judæos cadere posse, si quis credat, amens sit. Fac igitur animo magnofis Rex potentissime, nec per segnitiam, clementiæ habitu indutam, hebescere patiaris auctoritatis regiæ aciem. Crocodilum nosti, ô Rex, eo esse animo, ut terribilis sit, si quis fugiat; fugax autem, si quis eum sequatur: idem statuas de populo; qui si multa concesseris, ipsosque metueris, ferocient: sin strenuè contempseris, & ipsorum furori obstiteris, mitescent atq; ultrò tibi cedent. Majores profectò tui Judæis pepererunt otium, liberarunt ipsos à tributis, quibus obstricti erant regibus externis, & quo potue-

Oratio VI.

erunt studio à miseria & calamitate redemerunt. Illi verò jam otio diffluentes, & opulentia abusi, nihil aliud quærere occipiunt, quam ut sine omni imperio in pernitem properent voluntariam. Huic tu ferociæ resistas oportet; & quem admodum medicus, extracto sanguine corrupto corpus hominum sanitati restituit, sic è medio sublatis iis, qui hujus seditionis auctores sunt, à regni corpore ancipitem hanc ægrotationem amovebis; nihil veritus furorem vulgi, contra quem invictus stabis; imitatus adamantem, qui nec calescit igne, nec ferro cedit sed ictum ita respuit, ut ferrum potius, & incus dissiliant, quam ipse frangi se & comminui patiatur. Ignosce, quæso, Rex inclyte, si me non in idem cum senioribus ire suffragium animadvertis. Non enim potest idem ventus ex æquo placere illis, quorum navigatio contrarios fines spectat. Clemens illi responsum à

Ma-

Oratio VI.

Majestate tua postulant, veriti indignationem gentis Judaicæ : At verò, si me audias Rex Serenissime, auctor tibi sum, ne populi defectionem pertimescas, sed in ipso regni vestibulo auctoritatem tibi concilies, ipsosque tibi subditos esse, vel renitentes adigas. Respondebis tuum digitum ipsis graviolem fore, quam patris tui dorsum : & si à patre cæsi sint flagellis, te usurum Scorpionibus. Huic sententiæ si locum reliqueris, simul regno, ac regni proceribus meo quidem iudicio benè ac optimè prospicies.

Oratio

Oratio VII.

DANIELIS ODER,
Vratislaviensis.

SErenissimus atque potētissimus Rex, Dominus noster clementissimus, secum cogitans, principem suæ scientiæ ambitu, non posse cuncta complecti, quæ in regno deliberanda objiciuntur; & magna negotia magnis adjutoribus egere: adsumsit in partem curarum principes & proceres regni: quorum fidem & prudentiam quilibet vestrūm perspectam habet; iisque negotium totum de onerum mitigatione dijudicandum commisit. Hi ergo importunam vestram efflagitationem de onerum gravitate allevanda, laborum multitudinem minuenda, sine omni adulatione

ne

Oratio VII.

one, at non sine conscientia in utramque partem allatis rationibus pensitarunt: tandemque deprehenderunt, frivolam eam esse, nulliusque ferè momenti; cum nullibi appareat Sac. Regiæ Majestatis parentem Salomonem (gloriosæ recordationis regem) ulla onera populo imposuisse, de quorum gravitate quisquam jure conqueri possit aut debeat. Mirari igitur Sac. Regia Majestas satis nequit, quænam tanta caligo mentem oculosque vestros ita excœcarit, ut consilia vestra illustri huic confessui patere non sentiat; ut constrictas jam omnium horum conscientia teneri cogitationes vestras non videatis. Qualis enim vel calliditas, vel ferocia sub hac vestra petitione lateat, quid cupiatis, quid velitis, quid consilii cæperitis, quenquam horum ignorare arbitramini? Rex certè intelligit, proceres regni vident. Non vos nimirum gravitas onerum, non multitudo la-

Oratio VII.

borum premit: nihil enim horum est: sed
liberioris vitæ ac licentiæ cupido, quæ
vos invasit ad postulanda hæc tam iniqua
incitat. Ideoque Sac. Regiæ Majestati, fi-
delissimi & prudentissimi regni proceres,
graviss. authores fuerunt, ut ejus M. om-
nib. modis caveat, nec fisco regio atq; ad-
eò toti regno ea ratione ullū inferri dam-
nū patiatur. Experiētia quippe oculis vi-
derūt, nullam remp. nullum regnū, confi-
stere posse; sine tributis: quod nec quies
gentium sine armis, nec arma sine stipen-
diis, nec stipēdia sine tributis acquiri aut
servari ullo modo queant. Quin & hoc
monuerunt viri tales, quorum pruden-
tia ac fidei sese rex commisit, videat ne
sublatis tributis, quæ ornamenta pacis
sunt, subsidia belli, nervi imperii; unā
tollatur subditorum observantia, ac le-
nitate & licentia nimia populi armetur
audacia & contumacia. Ut igitur, præci-
datur seditio num seges, & rebellionis via

præ

Oratio VII.

præcludatur iis, qui non nisi licentiam
quæritant, Serenissimus atque poten-
tissimus Rex, Dominus noster clementis-
simus, sub ea lege, quæ de Majest. læsâ est,
omnibus & singulis regni sui fidelibus e-
dicit, ut ab ejusmodi conatibus in poste-
rum abstineant, nihil horum tentent, ni-
hil de his loquantur, nihil cogitent: si
quem secus fecisse deprehenderit, ita in
eum animadvertet, ut omnibus sit exem-
plo. Et quoniam intelligit, vos nullâ ne-
cessitate coactos, sed merâ ex petulantia,
& novitatis studio, tale quid petiisse: non
modo nihil se remissurum de pristinis ex-
actionibus, sed eas etiam aucturum præ-
dicit, adeò ut vel minimũ suum digitum
densiorem lumbis parentis sui sitis sen-
suri & qui à patre percussi estis scuticis,
se vos percussurum flagellis aculeatis, quò
agnoscatis vos regem habere cui
debeatis obsequium.

Oratio IIX.

AUGUSTI VOLGENADT,
Vratislaviensis.

CUM omnis ratio,
Rex Serenissime, accom-
modata ad propulsandas
vel saltem leniendas ac mi-
tigandas miserè afflictorum
calamitates, semper æquissima, justissi-
maque visa fuit: tum inprimis eorum
defensio pernecessaria æstimanda est,
cum quibus ipsi eodem in periculo ver-
samur, & quorum angustia non minus
ad nos, quam ad illos pertinent. Natura
enim ipsa adducimur ut quoquo modo
depellere & averfari annitamur, quæ cer-
vicibus nostris impendere cernimus o-
neraduriora: communem nimirum omni-
um salutem provehere & conservare sedulo

flu-

Oratio IIX.

studeamus: cumque nihil sit detestabilius dedecore, nihil foedius servitute, (ad decus enim & libertatem nati sumus) aut dignitatem teneamus, aut sine dedecore moriamur. Quamobrem cum & ego non solum officii ratione, & pietatis studio adductus, pro communi totius regni, populi que salute, sed etiam pro Serenitatis Tuæ incolumitate, paucula quædam dicere aggrediar, Tuam Serenitatem, Rex Inclyte, submissè rogatam velim, ut absque animi commotione, at non sine gratia, ea in medium à me proferri benignè cōcedat. Quanquam enim unus ex omnibus his, minimè sum ad expeditionem tantii negotii accommodatus: tamen, ut peritissimi gubernatores navis, in magnis tempestatibus, interdum à vectoribus admoneri solent: & clarissimi Medici ægrotantes sepè consilium sequuntur: ne tu quidem, Rex potentissime, meum in præsentis. regni clade cōsiliū asper-

Oratio IIX.

naberis, sed ut non solum Reipubl. Judaicæ, sed tibi ipsi prospiciatur, populo roganti aliquid largieris. Etenim populus qui tuo imperio ac voluntati meritò se suaque omnia subjicit, non omnia sibi condonari petit, quæ à Parente tuo mandata sunt, nec quærit liberationem, ab omni servitute, neque omnia onera sibi imposita, planè detrectat: sed cum tributa intolerabilia conferre coacti sint & jugo nimis servili fuerint, pressi, aliquid saltem sibi de exactiõibus illis gravioribus remitti, supplices rogant, reliqua omnia, quæcunque tribui dignitati, fidei, auctoritati tuæ velis, ultrò præstituri. Quæ cum ita sint, non video, quid causæ sit, cur S. Ta. tributa ista tantopere exigat, cum, nulla necessitate urgeatur, cum tantis opibus, tanta omnium rerum copia abundet, & circumfluat, ut ad vitam regio splendore per-

agen

Oratio IIX.

agendam nihil desit: neque ullus bellorum aut seditionum rumor in tota tuaditione & imperio audiatur, qui exactiones has, ad procuranda arma, alimenta, aliaque necessaria, flagitet. Quod si allevato publico onere, damni fortè aliquid inferri videatur fisco regio, id aliaratione, ut mihi videtur, in posterum facile resarciri poterit, modò ne subditi infelices simul & semel nimium dando ad sanguinem usque exugantur & exhauriantur. Boni enim Pastoris est tondere pecus, non deglubere, cum cute detracta nihil sit reliqui, quod deinde possis auferre: lanà verò tantum detonsa, lana renascatur; Plurimumque interfit Reipublicæ habere benè opulentos cives, qui, ubi concessa aliqua immunitate, rem familiarem hæctenus consumtam, paulatim, auxerint,

&

Oratio IIX.

& amplificaverint, urgente necessitate subvenire suo Regi & poterunt commodissimè & libentissimè volent. Memineris omninò, Rex optime, tuum esse, cum ad salutem publicam natus sis, studere salutì publicæ: cum antepondere commoditatem suam publicæ, tyrannidis sit, quæ ad Reipubl. exitium nata est: non regni, quod ad commune bonum inventum est. Memineris, quàm gloriosum sit proclamari Principem integrum, bonum regem, patriæque patrem exoptatissimum. Memineris denique quanta sit fortunæ inconstantia, quæ in summa potentia vehementissimè ut plurimum se exercet, & in maxima lignorum mole crepitantius excitat incendium. Nolim equidem, Rex serenissimè, ominari aliquid sinistri: sed dicam tamen quod res est, certè quod futurum metuo. Pervenit, opinor, ad aures tuas, quod Propheta Silonites Ahia, patre tuo adhuc superstite,

te,

Oratio IIX.

stite, prædixerit de regni hujus distracti-
one & translatione ad alium. Crede mihi,
nisi hoc tempore populum placidè &
blandè allocutus fueris, & insanientis
plebis animos exulceratos mitiori re-
sponso sanaveris, jam in procinctu est fa-
talis illa populi tui defectio. Quam ut
amoliaris, nec tantam perniciem tibi i-
pse accersas, obsecro Rex inclyte, & si pa-
teris hortor, ut sententiam hanc mutes,
& quid te deceat, quid ad tuam, tuorumq;
salutem spectet, majorū exemplo excita-
tus, perpendas. Etenim ipsa Patria atque
Parentes tui, si loqui possent, procul du-
bio hunc in modum te compellarent.
Genuimus te, ô Rex, mitissimi viri, in re-
gno laudatissimo; favorem nobis, hosti
terrorem te esse volumus: quæ plurimis
laboribus occupaveramus, tibi nascenti
unà cum anima tradidimus: patriam in
his terris sanctissimam, domumque in
patria clarissimam obtulimus. Pro his

F

bene-

Oratio IIX.

beneficiis non torvitatem à te, sed benignam gubernationem expectamus. Huic tuorum expectationi, si responderis, Rex Inclyte, populum in officio retinebis: sin minus, (ut tribus verbis me expediã) de regno actum.

Oratio IX.

CASPARI A KOTVVITZ.

NÆ populus ille vehementer contumax est & petulans, quippe qui patris mei lenitate nimia confirmatus tanta esse coepit insolentia, ut nullis jam legum & disciplinæ repagulis constringi se & coërceri patiatur. Quousq; tandem, Judæi, abutemini regum vestrorum indulgentia? quamdiu nos temeritas vestra eludet? quem ad finem sese effrenata jactabit audacia? Patere vestros conatus non animadvertitis? constrictam mea & aliorum consci-

en-

Oratio IX.

entia vestram ferociendi libidinem teneri non videtis? Quid querela vestra de jugo paterno, quid petitio de remittendis oneribus sibi velit, mene ignorare arbitramini? Novi certè, nihil aliud vos quærere, quàm immunitatem omnium tributorum ac munerum, quibus obstricti sunt subditi, atq; adeò illud moliri, ut sit in dominatu Judaico servitus, in servitute dominatus. Ita que cum certum sit, vos nō indulgentia sed severitate moliri, non clementia & impunitate, sed virga ferrea in obsequio retineri, sic habete. Non recedā ab iis que jam responsa sunt, sed stat sententia populū contumacē & lascivientē ejusmodi sub jugū mittere, ut sentiant ac sciant, cujus potestati subjecti sint. A patre vos graviter oneratos esse existimatis: onus illud ego accessione nova augebo. minimus n. digitus meus crassior vobis erit lūbis patris mei, & si pater meo corripuit vos scuticis, ego cōtūdā scorpiōnibus.

Oratio X.

HENRICI SEBYSCHII,
Vratislaviensis.

NON ignoro, Viri Is-
raëlitaë, quanto periculo sese
objiciant, qui parati sunt ad-
versus eos aliquid moliri,
quorum in potestate jus vitæ ac necis est
positum: Sed me tamen nulla omninò
pericula, nullus casus, ne mors quidem,
ipsa revocabit ab iis quæ in hoc rerum,
nostrarum statu aggrediar. Cogit enim
& maximè cogit me amor patriæ: pro cu-
jus dignitate, libertate ac salute, quicquid
tandem invida fortuna secum traxerit,
me & omnia mea ultrò devovere consti-
tui. Patria enim nihil dulcius, nihil cari-
us in vita esse debere optimus quisque
meritò autumat. Cari quippe sunt liberi,
ca-

Oratio X.

cari propinqui, cari familiares, sed omnes omnium caritates patria una complexa est, pro qua nemo unquam cordatus dubitavit mortem oppetere, si modo se huic profuturum sciverit. Speraveramus utique, ô Rex, fore ut facilius nobis pateret aditus ad te: paterent aures tuæ querelis ac precibus nostris: tuo in imperio nihil acerbum, nihil crudele, sed omnia plena clementiæ, mansuetudinis, humanitatis expectabamus: libertatem populi Judaici, salutemque regni huius omnibus vel gravioribus exactionibus, vel privatis commodis antepositurum, te augurabamur: Majestatis tuæ omnium nostrum, liberos, famam, fortunasque veluti in sinu & amplexu posueramus: omnesque nos, qui hoc hodierno die ad audiendum lætum Majestatis tuæ responsum confluximus, non solum ut subditos sed etiam ut filios acceptum iri credebamus. Sed ô spes hominum fallaces!

Oratio X.

Quid accepimus responsi? plena sunt omnia inclementiæ, plena inhumanitatis, plena minarum. O nos miseros! Imo vero ô miserum Regem, cui jam fati imminet terminus! Quando enim ex altiore isto regiæ dignitatis fastigio non salutis publicæ speculatorem, sed privatæ libidinis procuratorem se futurum asserit: quando non ut Rex, sed ut prædo, cupiditati suæ, & rapidis atque indomitæ animi motibus parens, nil nisi rapinam cogitat, quid aliud quam ad regni amissionem ab Ahia vate ante hac prædictam concitato cursu accelerat? Quare fratres Israëlitiæ, cum ejusmodi regem vos habituros videritis, audiveritis, qui regnum non ante attigerit, quàm vos omnes condemnarit, quàm autoritatem vestram exterminaverit, quàm libertatem, quàm perpetuam populi Judaici salutem, quàm vos & vestra omnia foedissime crudelissimeque vexata voluerit,

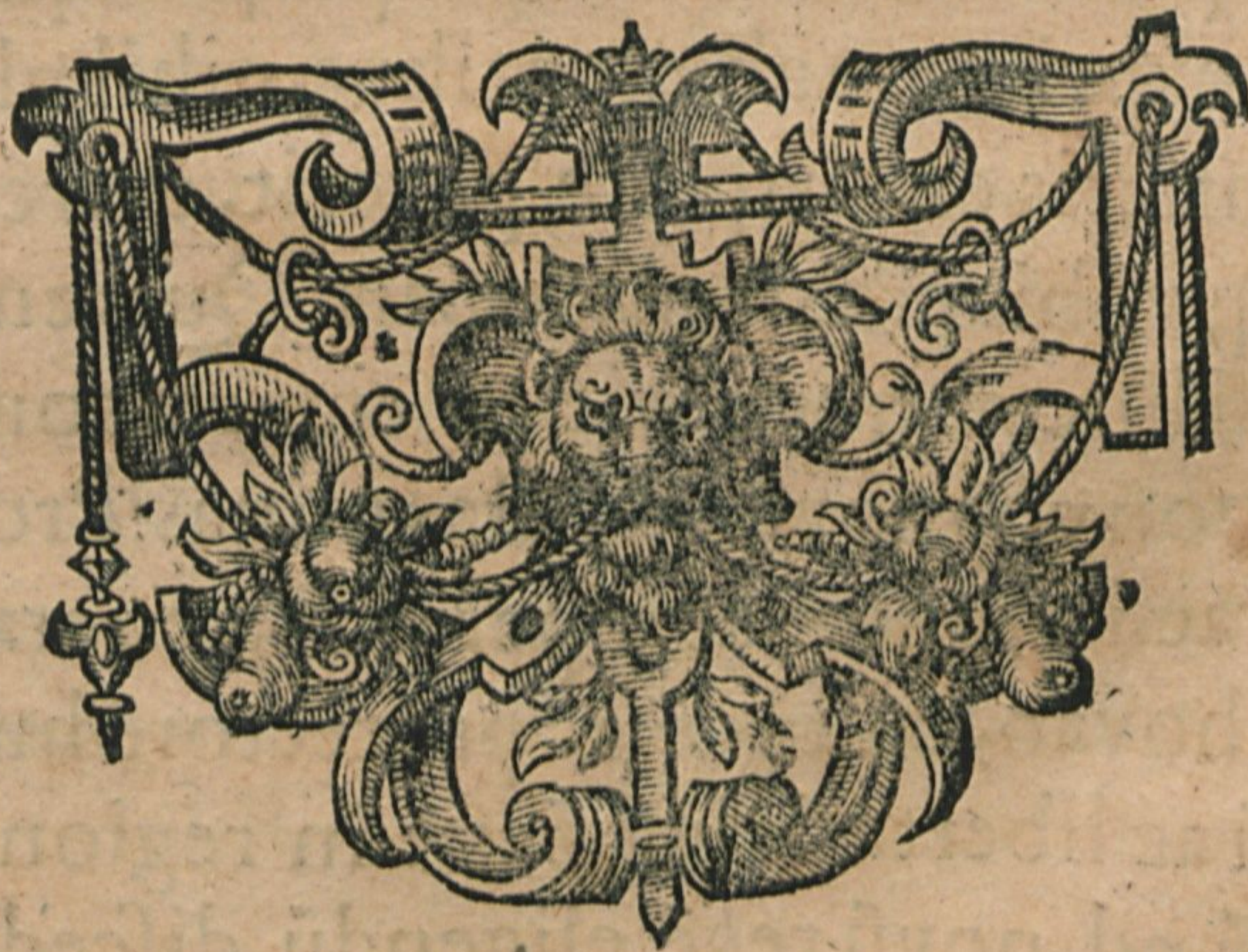
huc

Oratio X.

huc adeste, in id toti incumbite, ne quid
respub. nostra detrimenti capiat. Cogita-
te Patres quanti majoribus nostris hoc
regnum constiterit, quanta semper po-
puli judaici dignitas libertasque fuerit
perpendite. Regni & legum vos velle
conservatorem non everforem memen-
tote. Relinquitte regem hunc ut à Davi-
dis avi sui piæ ac gloriosæ memoriæ, solio
recedat, qui à Davidis recessit clementia,
qui noctes atque dies nihil aliud cogitat,
quàm ut in suum questum non reipubli-
cæ commodum ingentem pecuniæ sum-
mam possit corradere, quique postquam
nihil exprimere ab egentibus, nihil ulla
vi à miseris extorquere poterit, extrema
quæq; vobis est intentaturus. Quis enim
vestrū hoc non audivit ex ejus responso?
quis non cognovit adjectas minas? Proin-
dè Israélite, quoniã vesperascit, venerami-
ni Jehovah, custodē ac protectorē hujus
regni ac libertatis judaicæ: in regionem
vestrā ad novū regē eligendū discedite:

Oratio X.

Consulite nostræ libertati, prospicite re-
gno, conservate nos, conjuges, liberos,
nostraque omnia: populi Judaici digni-
tatem salutemque defendite: mihi par-
cere, ac de me quid futurum sit cogitare
desinite. Nam primùm spero DEUM,
qui fundator & conservator est hujus re-
gni, quiq; Salomonis regnum divisum
iri prædixit, me clementer esse defensu-
rum: Deinde si quid mali acciderit, æquo
animo paratoque amore patriæ & liber-
tatis nostræ, morar: vos magno animo
hinc recedite.

ΕΛΕΝΧΙΟΥΣ Confessorum.

Προδιαβαλλία examinis partium Catechesos minoris 248. g. lineam com-
mendationem Catechesos, edita a D. Zadaris SCHILTERO.

Synopsis Ius προδιαβαλλίας, eisd.

Analysis Articuli Symboli Apostolici, eisd. D. Schitt.

• προδιαβαλλίας nuptiarum Dn. Hallen.

Alia prodis. eisd.

Alia eid.

προδιαβαλλίας nuptiarum Dn. Volquard.

προδιαβαλλίας nuptiarum Dn. Adami Georgii.

Volquardus nuptiarum filii successu latu Alberto Georgio.

Disputatio de loco et tempore M. Fideri.

Disputatio de Demonstratione M. Escheri.

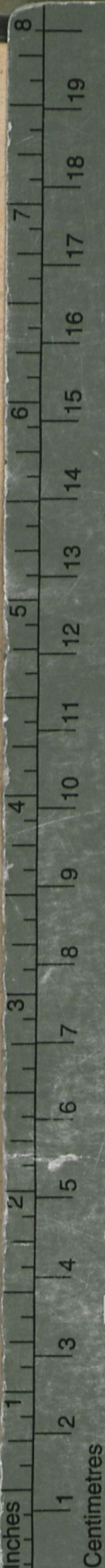
Consultatio ex 1. Reg. 12. aliquot orationibus expressa Francos.
in collegio privato M. Calchi Gyzopoli.

Oratio de malis et progressu certaminum Nestorianorum et Eutychianorum
in articulo de Persona Christi Wolf. Franzii. 13 13.

Disputatio de Persona Domini nostri Jesu Christi, eisd. Franzii. 13 13.

VD 17

7

B.I.G.

Farbkarte #13

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

A

TATIO
.12.
ITA-
CAUSA
ionibus
IS QUI
nia Fran-
a:
privato
TRYGO-
foris
CVI.
ob.
URTI
Eichorn.

